

ВОЛОНТЕР «СОНЦЕ»: «ІНОДІ Я ВІДЧУВАЮ, ЩО ВТОМИЛАСЯ...»

Олександра Каладжисва – волонтерка військового шпиталю у Дніпрі. Наприкінці липня 2014 року Саша прийшла до госпіталю на чотири години і залишилася на п'ять років. За цей час вона зустріла тисячі поранених, але дозволила собі заплакати при них лише один раз. Про це розповіли на сторінці фонду «Повернись живим» в соціальній мережі Facebook.

Про першу ніч Іловайського котла: «Наприкінці першого місяця мого чергування у шпиталі мене поставили у нічну зміну, тому що борти прилітали цілодобово. У нас були дівчата, які і зустрічали поранених, і по палатах ходили зі сльозами. Це не дуже добре, адже хлопцям і так не солодко. А я завжди на позитиві, тому хлопці приліпили мені позивний «Сонце». Моє перше нічне чергування – перша ніч Іловайського котла, з 27 на 28 серпня. Я тоді прочергувала цілу добу і зустріла приблизно 250 бійців – борти йшли один за одним. Через добу, коли прийшла додому, мене просто «вимкнуло». Після Іловайську ми вже знали, чого очікувати: могли одночасно зустрічати і поранених, і полонених».

Про волонтерів дніпровського шпиталю: «Ми просто дівчата, які ходять сюди, допомагають пораненим. У 2014 році роботи було багато: не вистачало санітарок, хтось мав виносити «утки», купати хлопців, перев'язувати рани, водити в душ. У шпиталі було дуже мало місць. Ми зустрічали поранених, а також полонених, яких обмінювали. Всі знали, що у нас цілодобово чергують і лікарі, і волонтери, і навіть є гаряча їжа. Було таке, що приходили мами хлопців, які зникли безвісти. Вони показували фотографії, питали у нас, чи ми не бачили їхніх синів. У нас тут перевалочний пункт: бійця стабілізували, хто дужче поранений, того санавіацією доправляли далі, легших ми на своїх автівках везли на вокзали, збирали гроші та купували їм квитки. Бувало, що за день ми могли витратити на це до 5 тисяч гривень. Зараз ми ремонтуємо шпиталь, розміщуємо батьків поранених, координуємося з усіма лікарнями, куди везуть наших бійців, передаємо необхідне у шпиталі інших міст. А ще – виїжджаємо на схід та допомагаємо дитячим будинкам у «сірій зоні» та Дніпропетровській області».

Про жінок на війні і стереотипи: «Я – людина, незалежна від чужої думки. Навіщо слухати це «війна – не жіноче діло»? Я краще буду робити свою справу. Я також їжджу на Донбас. Але зараз рідше, бо в мене немає машини – продала її військовим за копійки, тому що вже не було грошей ремонтувати авто. Перша моя поїздка на схід була влітку 2015 року до Мар'їнки, там саме йшли бої. Мене довго перекону-

вали, що мені туди їхати не треба, адже в мене був маленький син. Але я не всиділа вдома. Зараз я їжджу до тих, «кого там немає» (сміється). Я не пишу пости, не збираю гроші, хто може – скидає на нашу картку або привозять все необхідне до шпиталю».

Про сварки між волонтерами та жалісні пости: «Нехай українська армія забезпечена і на тисячу відсотків, але для хлопців важлива увага. Вони знають, що народ, який вони захищають, їх підтримує, тому їздити на фронт, допомагати просто необхідно. Але я вам скажу, що волонтери бувають різні. До моїх хлопців якось приїжджали волонтери зі Львова, привезли дві коробки печива та коробку білих шарпеток б/у. Навіщо? Ви їхали з іншого кінця країни, витратили більше грошей на пальне, аніж привезли допомоги. Я ніколи не буду писати пост про те, хто та де загинув. Кожного дня хтось гине, заходиш на Facebook, і таке враження, що всі всіх знають. Коли у позатому році під ДАПОМ загинув мій знайомий Гюрза (розвідник Георгій Саралідзе), я просто виставила його фото, написала «RIP» та поїхала на його похорони. Ніяких фотозвітів, ніяких жалісних постів та «лайків». Щоб я влаштувала сварку, мене дуже сильно треба вивести. У цьому році таке було – я написала про те, у якому стані наш госпіталь, до чого його довели. Не всім у госпіталі подобається, що ми тут знаходимося, контролюємо, чого не вистачає, як використовують все, що ми придбали за гроші людей. Та коли волонтерів погрожують вигнати зі шпиталю, всі бояться, що сюди з'їдуться військові, ветерани, волонтери зі всієї країни. Ми тут п'ять років, нас всі знають».

Про тих, хто залишився: «На шостому році війни серед волонтерів залишилися ті, хто вірні і справжні. Тих, хто прийшов заробляти гроші – я відкрито говорю, так, були й такі – давно пішли. Так, багато хто втомився. Немає чого приховувати: волонтери страждають на посттравматичний синдром, як і військові. Іноді і я відчуваю, що втомилася. Але я не бачу іншого шляху, поки у нас йде війна. Дивитися, як медсестри скидаються на печатки чи туалетний папір зі своїх зарплат... ну, це ненормально! Державу треба підтримувати. Зараз відбувається переродження нашої країни, і я розумію, що їй треба допомогти, навіть, якщо доведеться у чомусь утискатися. Всі цивілізовані країни йшли цим же шляхом».

Про найсильніше враження: «В 2014 році у шпиталю Ірпеня я зустріла військового з батальйону «Донбас»: 19 років, з чубом, чудова українська мова. У нього було дуже складне поранення ноги. Я спитала, звідки він. Каже: «З Донецька». Я питаю: «А батьки до тебе приїжджали?». Він відповідає: «Коли мої батьки пішли голосувати на референдум у Донецьку, то вони ще не встигли повернутися, а я вже стояв на вокзалі, на потяг до Львова». Знаю ще військового, у якого батько воює на боці терористів. Ось такі історії вражають. А ще те, що військові, навіть ті, хто був на лікуванні у 2014 році, нас не забувають».

Про те, чим довелось пожертвувати: «Мій син скоро закінчить перший клас, а прийшов зі мною у госпіталь, коли йому і трьох років не було. Я не бачила, як він росте, і цей час вже не повернути. Але я знаю, що всі ці роки я робила дуже важливу справу».

26 травня 2019 року

